

Ївженко Юрій Васильович
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
Інституту модернізації змісту освіти

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

Філософський словник визначає соціальну активність, як відображення функціонування індивіда у суспільстві і пов'язана з перетворенням інтересу в фактор дії, з пізнанням, цілеспрямуванням і перетворенням дійсності, обумовлена діяльною природою людини, протиріччям між умовами існування і об'єктивними потребами особистості та спрямована на ліквідацію невідповідності між потребами і умовами буття людини [1]. У цьому визначенні соціальна активність передбачає функціонування індивіда в суспільстві, її зв'язок з категорією «діяльність».

Формування соціальної активності молоді ґрунтується на розвитку особистості під впливом зовнішніх факторів, у тому числі в профспілкових організаціях. Крім того, соціальна активність, будучи суспільним феноменом, формується і розвивається в умовах певної суспільно-економічної формації, що зумовлює її конкретно-історичний характер. Кожна епоха розвиває свою теорію формування соціальної активності особистості.

На думку П.В. Плотнікова, соціальна активність як певна якість не може існувати сама по собі, а є найвищою мірою дієздатності особистості. При цьому активність розкривається як через діяльність, її об'єктивні результати, так і через реалізацію здатності індивіда до діяльності [2, с. 15].

Формування соціальної активності відбувається завдяки створенню умов для самовираження і самореалізації молоді, під час різноманітних видів соціально значущої діяльності, комунікації, реалізації соціальних проєктів, створенню системи соціальних зв'язків і відносин та ін.

Аналіз діяльності профспілкових організацій виявив, що заходи в закладах освіти в основному направлені на розвиток громадянської позиції студентів, їх естетичне виховання і культурний розвиток, дотримання здорового і безпечного способу життя.

Багатьма профспілковими організаціями використовуються соціальні мережі. При цьому, вплив мереж на громадськість може бути як позитивним, так і негативним. Соціальні мережі виступають вагомим інструментом у формуванні соціальної активності молоді, вони можуть виконувати

Рис. 1. Відповіді на питання: «Який контент Вас більше цікавить?»

такі основні функції: 1) об'єднувати людей; 2) сприяти поширенню знань; 3) інформувати щодо напрямів діяльності; 4) координувати дії та інше.

З метою виявлення впливу соціальних мереж на молодь 16–19 років було проведене соціологічне дослідження за допомогою «Google Форми». Ми з'ясували, що респонденти в основному використовують соціальні мережі для розваг – 38,3%, пізнавальний для пізнання – 35,5%, для спілкування – 22,4% для ознайомлення з новинами – 3,7% (рисунок 1). У випадку, коли молоді люди переглядають новини, то більшість цікавляться соціальною тематикою – 47,2%, спортом – 24,5%, «шоу-бізнесом» – 15,1%, політикою – 13,2%.

Результати нашого дослідження показують, що молодь мало цікавиться громадськими справами. Так наприклад:

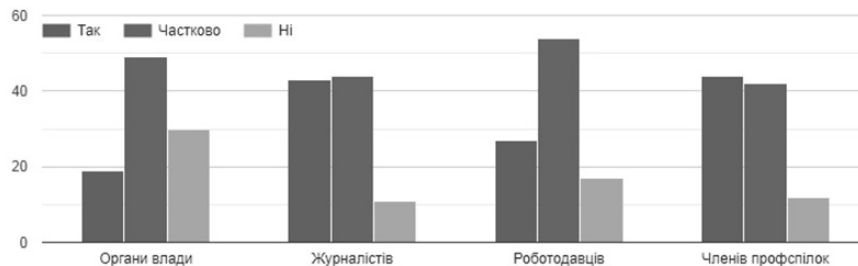
– діяльністю урядових установ цікавляться менше 10 разів на місяць – 74%; 10–19 разів – 14,2%; більше 20 разів на місяць – 12%;

– новинами місцевих органів влади цікавляться менше 10 разів на місяць – 74%; 10–19 разів – 12,3%, більше 20 разів на місяць – 14,2%;

– з новинами профспілок молодь знайома найменше. Менше 10 разів на місяць – 84%, більше 20 разів на місяць – 4,7%, 10–19 разів – 11,3%.

В рамках дослідження виявлено низький рівень підготовки контенту профспілкових організацій у соцмережах. Респондентам було запропоновано переглянути відеоматеріали на профспілкову тематику та оцінити їх якість. Середній бал переглянутого відео склав, відповідно: 3,2 бали; 3,8 балів; 3,7 балів [3; 4; 5].

Учасники опитування також зазначили, що профспілковим організаціям вже недостатньо звітуватися фотографіями щодо проведеної роботи або ді-

Рис. 2. Розподіл відповідей: «На кого впливають повідомлення профспілок у соціальних мережах?»

литися повідомленнями на сайтах, необхідно створювати якісний контент. Респонденти також зазначають, що соціальні мережі впливають на членів профспілок, журналістів та частково на роботодавців, органи влади (Рисунок 2).

Для підвищення якості контенту профспілкових організацій у соцмережах пропонуємо лідерам скористатися рекомендаціями розробленими М. Састером «правило – 6 С»: комунікація, зв'язок, спільний досвід, зміст, комерція, емоції [6]. Це дозволить залучити молодих людей до важливих громадських справ та сприятиме підвищенню їх активності.

Таким чином, завдяки соціальним мережам молоді люди – члени профспілкових організацій, отримали можливість брати участь в обговоренні суспільних проблем, спілкуватися, надавати пропозиції щодо діяльності своєї організації, впливати на рішення профспілкового керівництва, органів державної влади, об'єднуватися в ініціативні групи та інше. На основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що соціальні мережі можуть стати одним з інструментів у формуванні соціальної активності молоді.

Список використаних джерел

1. Философский словарь / Под ред. И.Т. Фролова. 7-е изд., переаб. и доп. М.: Республика, 2001. 719 с.
2. Плотніков П. В. Соціально-педагогічні основи соціалізації молоді промислового регіону/ Соціальна педагогіка. автореферат на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. 13.00.05. Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. Х., 2005. 41 с.

3. Ївженко Ю.В. Молодіжні громадські організації як інститут формування соціальної активності особистості/ Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді» Київ: Інститут проблем виховання НАПН. 2014. № 18 (1). С. 289-296

4. Suster M. Social Networking: the past / M. Suster // Tech Crunst. – Mode of access: <http://techcrunch.com/2010/12/03/social-networking-past>. – Title from the screen.